

Katarzyna Przybyła

Aktywność inwestycyjna polskich miast wojewódzkich

Studia i Prace Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania 46/2, 105-116

2016

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.



DOI: 10.18276/sjp.2016.46/2-09

Katarzyna Przybyła*

Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu

AKTYWNOŚĆ INWESTYCYJNA POLSKICH MIAST WOJEWÓDZKICH

Streszczenie

W artykule dokonano próby określenia i oceny aktywności inwestycyjnej polskich miast wojewódzkich. Na podstawie grupy cech diagnostycznych (wydatki inwestycyjne gmin w przeliczeniu na mieszkańca, wydatki inwestycyjne gmin w relacji do gminnych wydatków ogółem, wydatki inwestycyjne gmin w relacji do dochodów własnych oraz wydatki inwestycyjne na 1 km²) skonstruowano taksonomiczne miary syntetyczne dla badanych miast. Badaniem objęto lata 2004–2014, okres ten to czas szczególnego nasilenia inwestycji, wywołany napływem środków unijnych. Badanie to jest istotne dla określenia dystansu dzielącego badane miasta pod względem wybranego aspektu rozwoju, umożliwia też wyodrębnienie grup miast o zbliżonym poziomie aktywności inwestycyjnej.

Słowa kluczowe: miasta wojewódzkie, samorządowe wydatki inwestycyjne

Wprowadzenie

Po reformie administracyjnej, która weszła w życie 1 stycznia 1999 r., powstało w Polsce 16 nowych województw, a jednocześnie 18 miast zaczęło pełnić funkcje ich stolic – miast wojewódzkich. 14 z nich, tj. Białystok, Gdańsk, Katowice, Kielce, Kraków, Lublin, Łódź, Olsztyn, Opole, Poznań, Rzeszów, Szczecin, Warsza-

* E-mail: katarzyna.przybyla@up.wroc.pl.

wa i Wrocław, jest jednocześnie siedzibą wojewody i siedzibą organów samorządu województwa. W dwóch województwach funkcje te zostały rozdzielone. W kujawsko-pomorskim Bydgoszcz jest siedzibą wojewody, a Toruń siedzibą sejmiku wojewódzkiego i urzędu marszałkowskiego. Podobnie jest w województwie lubuskim: Gorzów Wielkopolski to siedziba wojewody, zaś Zielona Góra organów samorządu województwa (Przybyła, 2014). Mimo iż wszystkie badane miejscowości, zgodnie z przyjętą klasyfikacją typologiczną (tab. 1), zaliczyć można do grona miast co najmniej wielkich, istnieją istotne różnice w ich wielkościach (tab. 2).

Tabela 1. Klasyfikacja typologiczna miast według ich wielkości

| Typ | Podtyp | Klasa wielkości / liczba mieszkańców |
|-------------------|------------------|--------------------------------------|
| Miasta małe | typu osiedlowego | do 5000 |
| | bardzo małe | 5000–10 000 |
| | małe | 10 000–20 000 |
| Miasta średnie | półśrednie | 20 000–50 000 |
| | średnie | 50 000–100 000 |
| Miasta wielkie | duże | 100 000–200 000 |
| | bardzo duże | 200 000–500 000 |
| Miasta największe | bardzo wielkie | powyżej 500 000 |
| | miasto stołeczne | |

Źródło: Brol i in., 1990, s. 35.

W literaturze przedmiotu odnaleźć można szereg definicji rozwoju lokalnego i regionalnego (por. Klasik, 1996; Brol, 1998) i ich koncepcji (por. Kulczyk-Dynowska, 2011). O możliwościach rozwoju miast decyduje wiele czynników wpływających na poziom i tempo zachodzących procesów. Wśród uniwersalnych czynników rozwoju Kot (2003) wylicza nastawienie władz lokalnych do podejmowania różnorodnych inicjatyw. Patrzalek (1996), charakteryzując narzędzia oddziaływania samorządowych władz publicznych na rozwój lokalny, wśród instrumentów oddziaływania bezpośredniego wymienia przedsięwzięcia podejmowane przez organy samorządu terytorialnego występującego w roli dysponenta nakładów kapitałowych, m.in. inwestycje publiczne w dziedzinie infrastruktury technicznej lub społecznej. Inwestycje samorządowe, wpływając na procesy rozwojowe zachodzące w gminie, oddziałują na poziom jej konkurencyjności i jakość życia mieszkańców.

Tabela 2. Liczba ludności według miejsca zamieszkania
w badanych miastach w 2014 r.

| Miasto | Liczba ludności |
|--------------|-----------------|
| Warszawa | 1 735 442 |
| Kraków | 761 873 |
| Łódź | 706 004 |
| Wrocław | 634 487 |
| Poznań | 545 680 |
| Gdańsk | 461 489 |
| Szczecin | 407 180 |
| Bydgoszcz | 357 652 |
| Lublin | 341 722 |
| Katowice | 301 834 |
| Białystok | 295 459 |
| Toruń | 203 158 |
| Kielce | 198 857 |
| Rzeszów | 185 123 |
| Olsztyn | 173 831 |
| Gorzów Wlkp. | 124 145 |
| Opole | 119 574 |
| Zielona Góra | 118 920 |

Źródło: dane GUS.

Celem artykułu jest próba określenia i porównania poziomu aktywności inwestycyjnej miast wojewódzkich Polski (w zakresie inwestycji publicznych). Badanie to jest istotne dla określenia dystansu dzielącego badane miasta pod względem wybranego aspektu rozwoju, umożliwia też wyodrębnienie grup miast o zbliżonym poziomie aktywności inwestycyjnej.

Badaniem objęto lata 2004–2014, czyli od wstąpienia Polski do UE do momentu, dla którego dostępne były najnowsze dane statystyczne. Warto zauważyć, że okres ten to czas szczególnego nasilenia inwestycji, wywołany napływem środków unijnych.

W badaniu posługiwano się sumami wartości majątkowych wydatków inwestycyjnych za cały okres badania, tj. lata 2004–2014.

Metoda badania

Pierwszy etap badania polegał na doborze¹ i wstępnej analizie wartości cech charakteryzujących wydatki inwestycyjne gmin. Analizie poddano:

1. Wydatki inwestycyjne gmin w przeliczeniu na mieszkańca – relatywizacja wielkości wydatków umożliwia porównywanie jednostek biorących udział w badaniu, wydaje się być niezbędna ze względu na znaczne różnice wielkości (mierzona liczbą mieszkańców) badanych miast. Najmniejsze z nich – Zielona Góra liczy 118,9 tys. mieszkańców, największe – Warszawa nieco ponad 1,7 mln mieszkańców.
2. Wydatki inwestycyjne przypadające na 1 km² – badane miasta znacznie różnią się między sobą powierzchnią. Jest to powiązane z ich charakterem funkcjonalnym, ale również z podejmowanymi arbitralnie decyzjami administracyjnymi. Opisywana cecha ma charakter uzupełniający w stosunku do cechy nr 1, informuje o nasyceniu infrastrukturą komunalną w wymiarze terytorialnym.
3. Wydatki inwestycyjne gmin w relacji do gminnych wydatków ogółem – wskaźnik pokazuje skalę zaangażowania prorozwojowego władz miast, w ramach istniejącego potencjału finansowego danej jednostki terytorialnej.
4. Wydatki inwestycyjne gmin w relacji do dochodów własnych – wskaźnik pozwala stwierdzić, jaka część dochodów własnych miasta jest przeznaczona na inwestycje. Niska wartość wskaźnika, szczególnie w przypadku miast zamożniejszych, świadczyć może o orientacji prokonsumpcyjnej, tzn. przeznaczaniu znacznej części dochodów na finansowanie wydatków bieżących.

W drugim, zasadniczym, etapie poziom aktywności inwestycyjnej w miastach został zbadany przy użyciu bezwzorcowej miary syntetycznej h_r . Wykorzystując miary syntetyczne, można dokonać kwantyfikacji, za pomocą jednej liczby, stanu rozwoju badanego zjawiska, którego opisanie wymaga zazwyczaj użycia wielu cech diagnostycznych. (Stanisławski, 2010). Wykorzystanie syntetycznych miar wskaźnikowych pozwala efektywnie charakteryzować zmiany społeczno-gospodarcze

¹ Podobny zestaw cech do badania aktywności inwestycyjnej gmin (z wyjątkiem cechy nr 2) zaproponował Kachniarz (2014, s. 112).

zachodzące na badanym obszarze (Świąder i in., 2016). Wówczas spojrzenie na badane zagadnienie – aktywność inwestycyjną gmin – staje się bardziej całościowe. Wielkość wydatków inwestycyjnych w przeliczeniu na mieszkańca świadczyć może nie tyle o aktywności danej gminy, co o jej bogactwie. Bez wskaźnika ujmującego inne jeszcze cechy nie będzie wiadomo, czy np. wydatki inwestycyjne wznoszą się wraz ze wzrostem dochodów itp. (Kachniarz, 2014).

Wskaźnik h_i stanowi średnią arytmetyczną normalizowanych zmiennych. Uzyskane miary są unormowane w przedziale $<0;1>$. Im wyższa wartość miary, tym wyższą pozycję w tworzonym rankingu osiąga obiekt.

W celu ujednoczenia jednostek miar poszczególnych cech oraz ich rzędów wielkości, przeprowadzono normalizację według wzoru:

$$z_{ij} = \frac{x_{ij}}{\max_i x_{ij}} \quad (i = 1, \dots, n, j = 1, \dots, p) \quad (1)$$

gdzie:

- z_{ij} – znormalizowana wartość obiektu o numerze i dla cechy X_j ,
- x_{ij} – wartość obiektu o numerze i dla cechy X_j .

Zastosowana procedura pozwala na zachowanie zróżnicowanej wariancji cech i proporcji między wartościami znormalizowanymi oraz pierwotnymi, a dzięki temu nadanie im zróżnicowanego znaczenia (Kunasz, 2006).

Następnie policzono mierniki h_i dla badanych miast, przy użyciu wzoru:

$$h_i = \frac{1}{p} \sum_{j=1}^p z_{ij} \quad (i = 1, \dots, n) \quad (2)$$

gdzie:

- h_i – wartość bezwzorcowej miary syntetycznej w obiekcie i ,
- p – liczba cech.

Dokonano też klasyfikacji miejscowości według poziomu ich aktywności inwestycyjnej. Do klasyfikacji wykorzystano dwa parametry miernika syntetycznego,

tj. średnią arytmetyczną i odchylenie standardowe. Wyodrębniono następujące przedziały klasowe (grupy):

klasa A (najwyższy poziom aktywności)

$$h_i > \bar{h} + s_n$$

klasa B (średni poziom aktywności)

$$h' - s_h < h_i \leq h' + s_h$$

klasa C (niższy poziom aktywności)

$$h_i \leq \bar{h} - s_n$$

gdzie:

h_i – wartość miernika syntetycznego,

\bar{h} – średnia arytmetyczna wskaźników syntetycznych h_i dla obiektów,

s_h – odchylenie standardowe wskaźników syntetycznych h_i dla obiektów.

Wyniki badania

Wstępna analiza wartości cech zgromadzonych do badania (tab. 3) pozwala stwierdzić, że wielkość inwestycji samorządowych w miastach wojewódzkich znacznie się różni. Tak więc wartość wydatków inwestycyjnych przypadających na mieszkańca w Gorzowie Wlkp. stanowi niecałe 40,3% wielkości właściwej dla Torunia. Wartość wydatków inwestycyjnych przypadających na 1 km² w Warszawie jest niemalże pięciokrotnie większa niż w Gorzowie Wlkp. Stosunek wydatków inwestycyjnych do wydatków ogółem dla Torunia wynosi 31,5%, a dla Gorzowa Wlkp. jedynie 15,6%. Wydatki inwestycyjne Torunia stanowiły 61,5% dochodów własnych tego miasta, natomiast wydatki Warszawy wyniosły tylko 22,3% dochodów własnych. Takie duże zróżnicowanie badanych wielkości wynikać może zarów-

no z polityki inwestycyjnej władz lokalnych, jak i ze stopnia zamożności poszczególnych miast.

Ciekawe jest to, że Warszawę, charakteryzującą się zdecydowanie najwyższym poziomem dochodów własnych (tab. 4), cechowały relatywnie niskie, na tle liderów zestawienia, wydatki inwestycyjne w stosunku do wydatków ogółem oraz w relacji do dochodów własnych. Zastanawia odmienna sytuacja miast wojewódzkich regionu kujawsko-pomorskiego. Toruń w trzech z czterech kategorii jest liderem rankingu, Bydgoszcz wypada zdecydowanie gorzej, lokując się poniżej 15. pozycji w każdej z kategorii. Warto zauważyć, że różnica w dochodach własnych per capita tych miast (tab. 4) nie jest tak zasadnicza. Sytuacja miast wojewódzkich regionu lubuskiego – drugiego województwa, którego funkcja stolicy została podzielona na dwa ośrodki – nie jest tak zróżnicowana. Zarówno Zielona Góra, jak i Gorzów Wlkp. charakteryzują się wynikami poniżej przeciętnych w każdym zestawieniu.

Tabela 3. Klasyfikacja miast ze względu na poziom wydatków inwestycyjnych: przypadających na mieszkańca (A), przypadających na 1 km² (B), w stosunku do wydatków ogółem (C), w relacji do dochodów własnych (D)

| Lp. | Miasto | A [zł] | Lp. | Miasto | B [zł] | Lp. | Miasto | C [%] | Lp. | Miasto | D [%] |
|-----|--------------|-----------|-----|--------------|------------|-----|--------------|----------|-----|--------------|----------|
| 1. | Toruń | 14 057 | 1. | Warszawa | 38 593 849 | 1. | Toruń | 31,5 | 1. | Toruń | 61,5 |
| 2. | Gdańsk | 12 290 | 2. | Białystok | 27 935 421 | 2. | Gdańsk | 25,6 | 2. | Rzeszów | 47,7 |
| 3. | Wrocław | 11 872 | 3. | Wrocław | 25 707 858 | 3. | Katowice | 24,3 | 3. | Białystok | 43,0 |
| 4. | Katowice | 11 544 | 4. | Toruń | 24 618 797 | 4. | Poznań | 23,2 | 4. | Lublin | 42,3 |
| 5. | Warszawa | 11 497 | 5. | Poznań | 23 355 525 | 5. | Białystok | 23,1 | 5. | Gdańsk | 40,4 |
| 6. | Poznań | 11 214 | 6. | Gdańsk | 21 648 460 | 6. | Rzeszów | 22,8 | 6. | Kielce | 39,1 |
| 7. | Opole | 10 059 | 7. | Lublin | 21 210 858 | 7. | Wrocław | 22,7 | 7. | Katowice | 36,5 |
| 8. | Białystok | 9644 | 8. | Katowice | 21 117 888 | 8. | Lublin | 21,5 | 8. | Olsztyn | 36,0 |
| 9. | Rzeszów | 9610 | 9. | Łódź | 19 149 704 | 9. | Opole | 20,5 | 9. | Opole | 35,7 |
| 10. | Lublin | 9124 | 10. | Kraków | 17 565 335 | 10. | Olsztyn | 19,7 | 10. | Poznań | 35,3 |
| 11. | Kielce | 9041 | 11. | Olsztyn | 16 776 255 | 11. | Kielce | 19,5 | 11. | Zielona Góra | 34,4 |
| 12. | Olsztyn | 8493 | 12. | Kielce | 16 344 586 | 12. | Szczecin | 18,8 | 12. | Wrocław | 31,8 |
| 13. | Łódź | 7947 | 13. | Zielona Góra | 15 227 651 | 13. | Łódź | 18,4 | 13. | Szczecin | 31,0 |
| 14. | Kraków | 7539 | 14. | Rzeszów | 15 204 674 | 14. | Zielona Góra | 18,2 | 14. | Gorzów Wlkp. | 30,6 |
| 15. | Zielona Góra | 7427 | 15. | Opole | 12 399 803 | 15. | Warszawa | 17,3 | 15. | Łódź | 30,0 |
| 16. | Szczecin | 6954 | 16. | Bydgoszcz | 11 904776 | 16. | Kraków | 16,9 | 16. | Bydgoszcz | 26,3 |
| 17. | Bydgoszcz | 5858 | 17. | Szczecin | 9 407 496 | 17. | Bydgoszcz | 15,6 | 17. | Kraków | 25,5 |
| 18. | Gorzów Wlkp. | 5661 | 18. | Gorzów Wlkp. | 8 172 367 | 18. | Gorzów Wlkp. | 15,6 | 18. | Warszawa | 22,3 |

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Tabela 4. Skumulowane dochody własne badanych miast w przeliczeniu na mieszkańca [w zł]

| Miasto | Dochody |
|--------------|---------|
| Warszawa | 51 635 |
| Wrocław | 37 345 |
| Poznań | 31 785 |
| Katowice | 31 612 |
| Gdańsk | 30 420 |
| Kraków | 29 552 |
| Opole | 28 173 |
| Łódź | 26 520 |
| Olsztyn | 23 620 |
| Kielce | 23 131 |
| Toruń | 22 841 |
| Białystok | 22 419 |
| Szczecin | 22 404 |
| Bydgoszcz | 22 243 |
| Lublin | 21 572 |
| Zielona Góra | 21 562 |
| Rzeszów | 20 159 |
| Gorzów Wlkp. | 18 508 |

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS.

W efekcie przeprowadzenia drugiego etapu postępowania badawczego otrzymano następujące wartości mierników h_i dla badanych miast (tab. 5):

Tabela 5. Wartości bezwzorcowej miary syntetycznej h_i dla badanych miast

| MIASTO | Toruń | Gdańsk | Białystok | Wrocław | Katowice | Warszawa | Poznań | Rzeszów | Lublin | Kielce | Opole | Olsztyn | Łódź | Zielona Góra | Kraków | Szczecin | Bydgoszcz | Gorzów Wlkp. |
|--------|-------|--------|-----------|---------|----------|----------|--------|---------|--------|--------|-------|---------|------|--------------|--------|----------|-----------|--------------|
| h_i | 0,91 | 0,73 | 0,71 | 0,69 | 0,68 | 0,68 | 0,68 | 0,64 | 0,64 | 0,58 | 0,57 | 0,56 | 0,53 | 0,52 | 0,49 | 0,46 | 0,41 | 0,40 |

Źródło: opracowanie własne.

W dalszej kolejności dokonano klasyfikacji miejscowości według poziomu ich rozwoju. Wyodrębniono trzy grupy miast (A, B, C) cechujące się podobnym poziomem aktywności inwestycyjnej (tab. 6).

Tabela 6. Miasta w podziale na klasy poziomu aktywności inwestycyjnej

| Klasa A | Klasa B | Klasa C |
|---------|--------------|--------------|
| Toruń | Białystok | Szczecin |
| Gdańsk | Wrocław | Bydgoszcz |
| | Katowice | Gorzów Wlkp. |
| | Warszawa | |
| | Poznań | |
| | Rzeszów | |
| | Lublin | |
| | Kielce | |
| | Opole | |
| | Olsztyn | |
| | Łódź | |
| | Zielona Góra | |
| | Kraków | |

Źródło: opracowanie własne.

Zauważyć można, że mierzony syntetycznym miernikiem poziom aktywności inwestycyjnej poszczególnych miast znacznie się różni. Najlepszy poziom badanego zjawiska zaobserwowano w Toruniu (wartość miernika 0,91), najgorszy zaś w Gorzowie Wlkp., gdzie wyniósł 44,1% wielkości właściwej dla Torunia.

Do klasy A, obejmującej gminy o najwyższym poziomie aktywności, zakwalifikowały się dwie jednostki: Toruń i Gdańsk. Są to miasta bardzo duże, jednak zgodnie z przyjętą klasyfikacją typologiczną nie zaliczają się do grona polskich miast największych. Gdańsk cechuje się ponadprzeciętnym poziomem dochodów własnych per capita (średnia właściwa dla miast wojewódzkich to 26 972 zł), jednak Toruń osiągał niższe od średnich dochody własne. Obydwa miasta większą niż przeciętna część swych dochodów własnych oraz wydatków ogółem przeznaczają na inwestycje. Wnioskować można, że miasta zakwalifikowane do grupy A to ośrodki, które

świadomie zdecydowały się inwestować, by podnosić swoją pozycję konkurencyjną i zwiększać przyszłe szanse rozwojowe.

Najliczniejsza grupa miast została zakwalifikowana do klasy B, obejmującej jednostki o średnim poziomie aktywności inwestycyjnej. Do grupy należą (według wartości miary): Białystok, Wrocław, Katowice, Warszawa, Poznań, Rzeszów, Lublin, Kielce, Opole, Olsztyn, Łódź, Zielona Góra, Kraków. Miasta te są mocno zróżnicowane pod względem liczby mieszkańców i wielkości powierzchni, są rozproszone przestrzennie. Zaskakuje relatywnie słaba pozycja Warszawy. Stolica cechuje się zdecydowanie najwyższym w grupie badanych miast poziomem dochodów własnych przypadających na mieszkańca, jednocześnie najmniejszą ich część (22,3%) przeznacza na inwestycje. Wydatki inwestycyjne stanowią też zaledwie 17,3% wydatków ogółem. Wydaje się, że skala zaangażowania prorozwojowego władz miasta, przy uwzględnieniu istniejącego potencjału finansowego jednostki, jest niewystarczająca.

Interesująca jest sytuacja Białegostoku. Miasto jest stolicą województwa podlaskiego, cechującego się niezadowolającym na tle kraju poziomem rozwoju społeczno-gospodarczego (m.in. PKB, stopa bezrobocia, wysokość wynagrodzeń). Na tle innych miast wojewódzkich osiąga niższe od przeciętnych dochody własne. Jednocześnie w utworzonym rankingu miasto zajęło wysokie trzecie miejsce. Podobna jest sytuacja Rzeszowa. Miasto, osiągając jedno z najniższych dochodów per capita, uzyskało dobre ósme miejsce w stworzonym rankingu (wartość miary h_i 0,64). Widoczne jest więc wyraźnie perspektywiczne, prorozwojowe nastawienie tych ośrodków, znajdujące odbicie choćby w relacji wydatków inwestycyjnych i wydatków ogółem.

W klasie C, do której zakwalifikowano miasta o niższym poziomie miary, znalazły się trzy ośrodki: Szczecin, Bydgoszcz, Gorzów Wlkp. Miasta te znacznie odbiegają, pod względem mierzonej wymienionymi cechami aktywności inwestycyjnej, od miast będących w czołówce zestawienia. Sytuacja ta wynikać może ze słabej na tle innych miast wojewódzkich bazy ekonomicznej tych miast, jak i z braku nastawienia proinwestycyjnego ich władz.

Przy użyciu współczynnika korelacji rang Spearmana zbadano siłę związku pomiędzy mierzoną liczbą ludności wielkością miast a wartościami miary syntetycznej h_i . Współczynnik ten przyjmuje wartości liczbowe z przedziału domkniętego od -1 do $+1$. Ponieważ $r_s = 0,184$, stwierdzić można, że istnieje jedynie słaba, dodatnia

zależność pomiędzy tymi wielkościami. Zastrzec należy, że wniosek ten dotyczy jedynie grupy miast wielkich i największych w Polsce.

Podsumowanie

Analizie poddano 18 wielkich polskich miast, posiadających jednocześnie status miast wojewódzkich. Uzyskane rezultaty wskazują, że wśród miast cechujących się najwyższym poziomem aktywności inwestycyjnej znalazły się dwie jednostki: Toruń i Gdańsk. Najgorsze rezultaty uzyskały Szczecin, Bydgoszcz i Gorzów Wlkp. Miara syntetyczna pozwala zauważyć, że zamożne miasta niekoniecznie koncentrują się na działaniach inwestycyjnych, przeznaczając znaczną część swych wydatków na bieżącą konsumpcję. Nie zaobserwowano również istotnego związku pomiędzy mierzoną liczbą mieszkańców wielkością miasta a skalą aktywności inwestycyjnej. Interesującą płaszczyzną dalszych badań byłoby przeanalizowanie potrzeb inwestycyjnych miast w relacji do realizowanych nakładów inwestycyjnych.

Absorbacja funduszy unijnych wywarła niewątpliwy wpływ na poziom samorządowych wydatków inwestycyjnych. Domniemywać można, że poziom rozwoju infrastruktury komunalnej będzie się podnosił. Dyskusyjne jednak pozostaje, czy dystans dzielący miasta poszczególnych klas będzie narastał, czy też się zmniejszał – rozstrzygnięcie tej kwestii wymagałoby dalszych, poszerzonych badań. Nie pozostawia wątpliwości jednak fakt, że zmniejszenie tak istotnych dysproporcji jak zaobserwowane wymaga dłuższego czasu.

Literatura

- Brol, R. (1998). Zarządzanie rozwojem lokalnym – definicje, cele, zasady i procedury. W: R. Brol (red.), *Zarządzanie rozwojem lokalnym*. Wrocław: Wyd. AE we Wrocławiu.
- Brol, R., Maj, M., Strahl, D. (1990). *Metody typologii miast*. Wrocław: Wyd. AE we Wrocławiu.
- Kachniarz, M. (2014). Prymusi i maruderzy – aktywność inwestycyjna gmin dolnośląskich. *Prace Naukowe UE we Wrocławiu*, 367, 112–118.
- Klasik, A. (1996). Lokalny rozwój gospodarczy i metody jego budowania. *Prace Naukowe AE we Wrocławiu*, 734.
- Kot, J. (2003). *Zarządzanie rozwojem gmin a praktyka planowania strategicznego*. Łódź: Wyd. Uniwersytetu Łódzkiego.

- Kulczyk-Dynowska, A. (2011). Region and its development – review of the definition of the region, methods of regions and concepts regional development with emphasis on sustainable development. W: K. Bedrunka, Ł. Dymek (red.), *Regional development management and administration: concepts, methods and implementation*. Opole: Wyd. Politechniki Opolskiej, 21–39.
- Kunasz, M. (2006). Przykład zastosowania metod WAP do analizy procesów gospodarowania zasobami ludzkimi. W: D. Kopycińska (red.), *Kapitał ludzki w gospodarce opartej na wiedzy*. Szczecin: Uniwersytet Szczeciński.
- Patrzalek, L. (1996). *Funkcje ekonomiczne samorządu terytorialnego w okresie transformacji systemowej w Polsce*. Wrocław: Wyd. AE we Wrocławiu.
- Przybyła, K. (2014). Poziom rozwoju infrastruktury technicznej w miastach wojewódzkich Polski. *Prace Naukowe UE we Wrocławiu*, 331, 106–115.
- Stanisławski, M. (2010). Ocena efektywności restrukturyzacji wybranego sektora gospodarki w Polsce z wykorzystaniem taksonomicznego miernika rozwoju społeczno-gospodarczego. *Bank i Kredyt*, 41(6).
- Świąder, M., Szewrański S., Kazak J. (2016). The local development index as a tool for the evaluation of socio-spatial inequities. *Hradec Economic Days 2016*, 3, 197–208.

INVESTMENT ACTIVITY OF POLISH PROVINCIAL CAPITALS

Abstract

The article attempts to identify and assess the investment activity of Polish provincial capitals. Based on the group of diagnostic characteristics (municipal investment expenditure per resident, municipal investment expenditure against total municipal expenditure, municipal investment expenditure against its own revenues and investment expenditure per 1 km²) taxonomic synthetic measures were constructed for the studied cities. The research covered the years 2004–2014, the period of particular investment intensity resulting from the inflow of the European Union means. The research is important to determine the distance dividing the studied cities in terms of the selected aspect of development and, moreover, it allows identifying groups of cities characterized by a similar level of investment activity.

Translated by Hanna Fujak

Keywords: provincial capitals, local government investment expenditure

Kod JEL: R10